

**AKP DIŞ POLİTİKASI
EKONOMİYİ
İFLASA SÜRÜKLEDİ.
ÇÖZÜM SÜRECİNİN
BİTİRİLMESİ
DEMOKRASİ KRİZİYLE
BİRLİKTE
EKONOMİK KRİZİ DE
ORTAYA ÇIKARDI.**

**TÜRKİYE'NİN
KREDİ RİSK PRİMİ
YILBAŞINDAN BU YANA
% 133 ARTTI.**

**"BRUNSON VAKASI"
ve KIRILGAN EKONOMİ
DOLARI 5,42 TL'YE
YÜKSELTİ.**

**TÜRK LİRASI
TÜM PARA
BİRİMLERİNE
GÖRE
DEĞER
KAYBEDİYOR.**

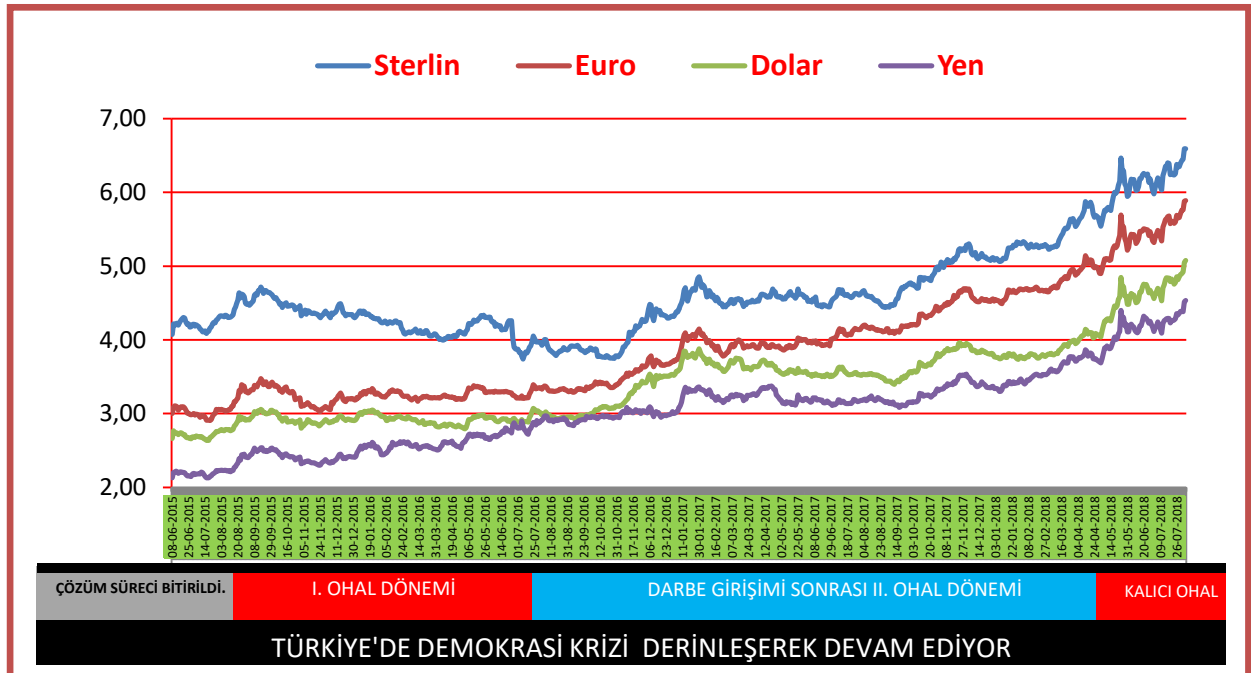
Dışa bağımlılığı hem borçlanmada hem de ticarete en yüksek düzeylerde olan Türkiye ekonomisi, AKP'nin dış politikadaki "savrulmaları" nedeniyle zor günler yaşıyor. İç politikada, çözüm sürecini bitiren AKP, muazzam bütçe açıklarıyla sonuçlanan güvenlikçi politikalara öncelik vermiştir. Dış politikada Suriye ve Rojava'daki savaş politikasının; Rusya, Irak, Hollanda, Almanya, İsrail, Avusturya ve son zamanlarda ABD ile ortaya çıkan diplomatik krizlerin ekonomik sonuçları ülke ekonomisini iflasa sürüklemektedir.

AKP'nin;

- ✓ OHAL hukukunu esas alan uygulamaları,
- ✓ Diğer devletlerin vatandaşlarına yönelik tutuklamaları, Deniz Yücel ve Brunson vakalarındaki gibi "rehin politikası",
- ✓ İncirlik üssü tartışmaları (Almanya ziyareti vb.),
- ✓ Fiili savaş girişimleri (Afrin, El-Bab, SU-24 Uçağının düşürülmesi, vb.),
- ✓ Sınır ötesi sonu gelmeyen harekâtları,
- ✓ Kürdistan referandumundaki tutumu,
- ✓ Zarrab davasında Halkbank ve Türkiye'yi düşürdüğü haller, Türkiye Ekonomisinin kırılganlığını arttırmakta ve krize sürüklemektedir.

7 Haziran 2015 seçimlerinden bu yana AKP'nin çözüm sürecini bitirmesi ve Suriye'deki savaşa "doğrudan dahil olması" Türkiye ekonomisini krize açık hale getirmiştir.

- ✓ Geline aşamada kredi derecelendirme kuruluşlarınca "yatırıma uygun bulunmayan, spekülatif etkiye açık bir ekonomi" olarak ifade edilen Türkiye'de dolar kuru 24 Haziran seçimleri sonrasında % 15 artış göstermiştir.
- ✓ TCMB, enflasyon hedefini % 5 puan artırmış hedef yıllık % 13,4 yapmıştır. Gerçekleşen enflasyon TÜFE'de % 15,85 iken Yİ-ÜFE'de %25'tir.
- ✓ Yılbaşından bu yana Türkiye'nin kredi risk primi (CDS) 150'den 350'ye kadar yükselmiş ve borçlanma maliyetleri artmıştır.
- ✓ Tüm bunlarla birlikte OHAL'in kalıcılığı ekonomiyi olan güvensizliği artırıyor.

ÇÖZÜM SÜRECİ BİTİRİLDİ.

I. OHAL DÖNEMİ

DARBE GİRİŞİMİ SONRASI II. OHAL DÖNEMİ

KALICI OHAL

TÜRKİYE'DE DEMOKRASİ KRİZİ DERİNLEŞEREK DEVAM EDİYOR

**AKP'NİN İSRAFLARI
BÜTÇENİN
AÇIK VERMESİNİN
EN TEMEL NEDENİ**

**SARAY MERKEZLİ
YENİ YAPILANMANIN
ORTAYA ÇIKARDIĞI İSRAF
DEVASA BOYUTTADIR. .**

**SAVAŞ HARCAMALARINI
SON 2 YILLIK İLAVE BÜTÇESİ
50 MİLYAR TL'Yİ GEÇTİ.**

**BÜTÇENİN KARA DELİĞİ:
ÖRTÜLÜ ÖDENEĞİN
KULLANIMI
3 MİLYAR TL'Yİ AŞTI.**

**ÇILGIN PROJELERİN (KÖİ)
BÜTÇEYE İLAVE YÜKÜ
6,2 MİLYAR TL.**

**2019 YILI
CUMHURBAŞKANLIĞI BÜTÇESİ
ASTRONOMİK BİR ARTIŞ
GÖSTERCEKTİR.**

**YENİ REJİMİN
BELİRSİZLİĞİ
İSRAF VE YOLSUZLUĞU
ARTTIRMAKTADIR.**

AKP, Türkiye bütçesinde israf oranını sürekli arttırmaktadır. Borçlanmanın yeniden yükselmesi bütçenin üzerindeki faiz yükünü arttırırken, son yıllarda bütçedeki açığın artması, daha çok borçlanma veya daha çok vergi olarak halka yansıtılmaktadır.

- ✓ Hem borçlanma hem de borçlanma maliyetinin artığı bu süreçte AKP'nin güvenlikçi politikalara yönelmesi, teşvik/ihale sistemini yandaşlarına özgü dönüştürmesi israf boyutunu devasa yükseltmiştir.
- ✓ İsfraf başlıklarının içerisinde bazılarının boyutlarını tam tespit edebilmek mümkün değildir. Örneğin yandaşlara yönelik yapılan kamulaştırma bedellerinin miktarları ile "yerinde olmayan" ve "hukuka aykırı" kentsel imar kararlarının ortaya çıkardığı israfın boyutu henüz tespit edilememiştir.
- ✓ Yeni rejim içerisinde bütçe kullanımının kamuoyu denetiminden uzaklaştırılması, örtülü ödenek kullanımının artması, cumhurbaşkanlığı sistem(sizliği) bütçesi kapsamında ödenek dışı kullanımların artması ve yapılaşmış israf başlıklarının (Taşıt alımı, kira giderleri, vb.) geldiği boyutlar israfı, bütçenin % 30'una yaklaştırmıştır.

2018 Yılı Bütçesinde İsfraf Başlıkları	İsfraf Miktarı (Milyon TL)
Faiz Ödemeleri	71.100
Ek Borçlanma (Bütçe Açığı)	70.000
İlave Artan Güvenlik Harcaması Miktarı	51.824
Mega Projeler (Kamu-Özel Ortaklığı Giderleri)	6.200
AKP Yandaşlarında Verilen Teşvikler	5.000
Örtülü Ödenek	3.000
Yolsuzluklar	7.630
İhalelerin Aynı Firmalara Gitmesi	7.630
KGF Batık Kredi Karşılığı	3.000
Kamu Taşıt Alımları	1.200
Cumhurbaşkanlığı Bütçesi	1.050
Kamu Binaları İçin Ödenen Kiralar	900
Cumhurbaşkanlığı Sistemine "Dönüşüm"	100
ANKAPARK İhalesi vb.	100
TOPLAM İSRAF (2018)	228.734
Toplam Bütçe (2018)	763.000

EKONOMİNİN PROMPTERİ: DIŞ TİCARET HACMİ 2013 YILI SEVİYESİNİN ALTINDADIR

TÜRKİYE'NİN DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ (2015-2018) (Değer=Bin Dolar)

YILLAR	İhracat		İthalat		Dış ticaret dengesi	Dış ticaret hacmi	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı
	Değer	Değişim Oranı	Değer	Değişim Oranı	Değer	Değer	Oran
2001	31 334 216	12,8	41 399 083	-24,0	-10 064 867	72 733 299	75,7
2002	36 059 089	15,1	51 553 797	24,5	-15 494 708	87 612 886	69,9
2003	47 252 836	31,0	69 339 692	34,5	-22 086 856	116 592 528	68,1
2004	63 167 153	33,7	97 539 766	40,7	-34 372 613	160 706 919	64,8
2005	73 476 408	16,3	116 774 151	19,7	-43 297 743	190 250 559	62,9
2006	85 534 676	16,4	139 576 174	19,5	-54 041 499	225 110 850	61,3
2007	107 271 750	25,4	170 062 715	21,8	-62 790 965	277 334 464	63,1
2008	132 027 196	23,1	201 963 574	18,8	-69 936 378	333 990 770	65,4
2009	102 142 613	-22,6	140 928 421	-30,2	-38 785 809	243 071 034	72,5
2010	113 883 219	11,5	185 544 332	31,7	- 71 661 113	299 427 551	61,4
2011	134 906 869	18,5	240 841 676	29,8	- 105 934 807	375 748 545	56,0
2012	152 461 737	13,0	236 545 141	-1,8	- 84 083 404	389 006 877	64,5
2013	151 802 637	-0,4	251 661 250	6,4	- 99 858 613	403 463 887	60,3
2014	157 610 158	3,8	242 177 117	-3,8	- 84 566 959	399 787 275	65,1
2015	143 838 871	-8,7	207 234 359	-14,4	- 63 395 487	351 073 230	69,4
2016	142 529 584	-0,9	198 618 235	-4,2	- 56 088 651	341 147 819	71,8
2017	156 992 940	10,1	233 799 651	17,7	- 76 806 711	390 792 592	67,1
2018*	82 222 861	6,3	122 960 309	13,5	- 40 737 448	205 183 169	66,9

Kaynak: TÜİK *Ocak- Haziran

Bülten Notu: HDP'nin 24 Haziran Seçimleri için sunduğu Ekonomi Bildirgesine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

"Dünyaya bir daha gelirim,
ne kadar tank, tüfek ve silah varsa hepsini eritip
saz, cümbüş ve zurna yapacağım."
[#AramTigran](#)

GEÇEN HAFTALIK EKONOMİ BÜLTENİMİZE [LİNKTEN](#) ULAŞABİLİRSİNİZ. GELECEK SAYIDA BULUŞMAK DİLEĞİYLE

[@HDPekonomi](#)

hdpekonombulteni@gmail.com adresine görüş, öneri ve eleştirilerinizi iletebilirsiniz.